

ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG – ĐINH GIA LÊ (đồng Tổng Chủ biên)
PHẠM THỊ CHÍNHH – PHẠM MINH PHONG (đồng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – VŨ THỊ THANH HƯƠNG
NGUYỄN THỊ MAY – ĐOÀN DŨNG SĨ

MĨ THUẬT 6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG – ĐINH GIA LÊ (đồng Tổng Chủ biên)
PHẠM THỊ CHÍNH – PHẠM MINH PHONG (đồng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – VŨ THỊ THANH HƯƠNG – NGUYỄN THỊ MAY – ĐOÀN DŨNG SĨ

MĨ THUẬT

BẢN QUYỀN CUỐN SÁCH THUỘC VỀ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 6* được tổ chức thành bốn hoạt động, cụ thể như sau:

QUAN SÁT: Hoạt động này giúp học sinh có nhận thức ban đầu về yêu cầu cần đạt của bài học.

THỂ HIỆN: Học sinh thực hiện hoạt động này để hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến bài học.

THẢO LUẬN: Thông qua hoạt động này, học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt được của bài học.

VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong bài học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm kĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau!*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 6* bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống được biên soạn theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh, nhằm mục đích giúp các em gắn kết kiến thức với thực tiễn trong từng hoạt động học của mình.

Sách được biên soạn gồm tám chủ đề, mỗi chủ đề có hai bài học. Nội dung của các bài học gắn gũi với hoạt động trong nhà trường; cảnh vật, sinh hoạt trong đời sống hằng ngày; mức độ kiến thức, kĩ năng từ đơn giản đến nâng cao dần, phù hợp với đối tượng học sinh lớp 6, thể hiện đầy đủ các yêu cầu cần đạt trong chương trình giáo dục phổ thông môn *Mĩ thuật* cấp Trung học cơ sở.

Mỗi bài học được thiết kế thành một hệ thống các hoạt động: Quan sát – Thể hiện – Thảo luận – Vận dụng, giúp học sinh dễ dàng tiếp cận kiến thức mới dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Các câu hỏi trong sách là định hướng để học sinh cùng trao đổi trong việc khám phá nội dung và hình thành kiến thức, kĩ năng của môn học. Trên cơ sở đó, các em có thể vận dụng để sáng tạo được những sản phẩm *mĩ thuật* ứng dụng trong học tập cũng như trong cuộc sống.

Với nội dung mới, dễ hiểu; hình thức đổi mới trong biên soạn, hi vọng cuốn sách *Mĩ thuật 6* sẽ cùng các em có những trải nghiệm lí thú trong quá trình học tập, qua đó góp phần phát triển năng lực *mĩ thuật* cũng như thị hiếu thẩm mĩ và những phẩm chất theo đúng mục tiêu môn học đã đề ra.

Chúc các em học tập thật vui và đạt kết quả tốt.

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG	Trang
1	Xây dựng ý tưởng trong sáng tác mỹ thuật	5
	Bài 1: Một số thể loại mỹ thuật	5
	Bài 2: Xây dựng ý tưởng trong sáng tác theo chủ đề	9
2	Ngôi nhà yêu thương	12
	Bài 3: Tạo hình ngôi nhà	12
	Bài 4: Thiết kế quà lưu niệm	18
3	Hoạt động trong trường học	22
	Bài 5: Tạo hình hoạt động trong nhà trường	22
	Bài 6: Thiết kế đồ chơi	27
4	Mỹ thuật thời kì tiền sử	31
	Bài 7: Mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử	31
	Bài 8: Mỹ thuật Việt Nam thời kì tiền sử	36
5	Trò chơi dân gian	39
	Bài 9: Sáng tạo mỹ thuật với trò chơi dân gian	39
	Bài 10: Thiết kế thiệp chúc mừng	42
6	Sắc màu lễ hội	46
	Bài 11: Hoà sắc trong tranh chủ đề lễ hội	46
	Bài 12: Màu sắc lễ hội trong thiết kế lịch treo tường	51
7	Cuộc sống thường ngày	55
	Bài 13: Sáng tạo mỹ thuật với hình ảnh trong cuộc sống	55
	Bài 14: Thiết kế thời gian biểu	59
8	Mỹ thuật thời kì cổ đại	62
	Bài 15: Mỹ thuật thế giới thời kì cổ đại	62
	Bài 16: Mỹ thuật Việt Nam thời kì cổ đại	65
•	Một số thuật ngữ dùng trong sách	68

XÂY DỰNG Ý TƯỞNG TRONG SÁNG TÁC MĨ THUẬT

Bài 1: Một số thể loại mỹ thuật

Yêu cầu cần đạt

- Nhận biết đặc điểm cơ bản của thể loại Hội họa, Đồ họa tranh in, Điêu khắc, Thiết kế đồ họa, Thiết kế thời trang, Thiết kế công nghiệp qua tìm hiểu một số tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật;
- Nhận biết được vẻ đẹp của tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật thông qua một số phân tích;
- Biết cách sử dụng một số chất liệu trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mỹ thuật.

Một số thể loại mỹ thuật tạo hình

Mỹ thuật tạo hình bao gồm các thể loại: Hội họa, Đồ họa tranh in, Điêu khắc,... Các thể loại này đều sử dụng những yếu tố tạo hình như: đường nét, màu sắc, hình khối, không gian, bố cục,... để thể hiện ý tưởng, quan điểm của người nghệ sĩ trước thiên nhiên, cuộc sống.

• Hội họa

Trần Văn Cẩn, *Tát nước đồng chiêm*, 1958, tranh sơn mài, 60,5 x 92 cm

Họa sĩ đã khai thác chất liệu, kĩ thuật sơn mài để làm nổi bật các yếu tố hình, nét, sắc màu nhân vật trên nền đen; thể hiện được vẻ đẹp của cảnh lao động sản xuất ở nông thôn.

• Đồ họa tranh in

Nguyễn Tiến Chung, *Phong cảnh Sài Sơn*, 1970, tranh khắc gỗ, 32 x 43 cm

Họa sĩ đã sử dụng lối tạo hình có tính ước lệ, thể hiện những đặc trưng như: ao làng, núi đá, nhà mái ngói, những cây rom vàng. Cách thể hiện đơn giản, biểu đạt lối tạo hình mạnh mẽ, giúp người xem có cảm giác bình dị và nhẹ nhàng như chính không gian yên bình ở miền quê.

- Điêu khắc

Trần Thị Hồng, *Những người khởi nghĩa*, 1984, phù điêu gò đồng, 54 x 210 cm

Trong tác phẩm của mình, nhà điêu khắc sắp xếp các nhân vật theo nhiều lớp khác nhau để tạo không gian xa gần. Sự chuyển động của nhóm người về phía trước đã diễn tả được sự quyết tâm, đồng lòng của những người tham gia khởi nghĩa theo đúng ý tưởng mà tác giả muốn gửi đến người xem.

Điều nổi bật của tác phẩm là cách tạo hình bằng những nét đục thô nhám, đường nét thẳng, góc cạnh thể hiện dấu ấn thời gian trên hình tượng người bà. Những nét cong, mềm kết hợp với khối tròn căng bộc lộ nét ngây thơ của con trẻ. Qua việc khắc hoạ hình tượng đơn giản nhưng chân thực, sâu sắc, tác phẩm đã diễn tả thành công tình cảm yêu thương, ảm áp của hai bà cháu.

Nguyễn Thị Hoà, *Bà cháu*, 1980, đá, 62,2 x 30,5 x 37 cm

Một số thể loại mỹ thuật ứng dụng

Mỹ thuật ứng dụng gắn với sản xuất công nghiệp và cuộc sống. Đó là nghệ thuật sử dụng các yếu tố mỹ thuật trong thiết kế, tạo dáng sản phẩm như: trang phục, bìa sách, đồ lưu niệm, bao bì, đồ dùng, ... Một số thể loại của mỹ thuật ứng dụng là:

- Thiết kế đồ hoạ
- Thiết kế công nghiệp
- Thiết kế thời trang

Nguyễn Bích, *Chiến dịch Điện Biên Phủ vĩ đại đã toàn thắng*, 1953 – 1954, tranh cổ động, bút sắt

Ghế ngồi, đa chất liệu
Nguồn: Lê Anh

Áo dài, đa chất liệu
Nguồn: Thu Liễu

? Đặc điểm của các thể loại mỹ thuật tạo hình, mỹ thuật ứng dụng là gì?

- Dùng hình thức vẽ hoặc nặn để tạo một sản phẩm mỹ thuật
- Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Ngô Duy Hằng (Hoà Bình), *Nhà bên dòng suối*, sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

Minh Đức (Hà Nội), *Phong cảnh quê em*, sản phẩm mỹ thuật từ đất nặn

Mai Bá Trĩnh (Nam Định), sản phẩm mỹ thuật trang trí cái quạt

Bịt mắt bắt dê, tranh dân gian Đông Hồ

EM CÓ BIẾT:

Tranh khắc gỗ là một hình thức của Đồ hoạ tranh in. Đây là dạng tranh được thực hiện bằng cách khắc trên gỗ và in nhiều màu với những bản khắc khác nhau như tranh dân gian Đông Hồ, hoặc chỉ in một bản nét để tô màu như tranh dân gian Hàng Trống,...

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Bạn đã sử dụng bố cục, hình khối, màu sắc, đường nét như thế nào trong sản phẩm mỹ thuật của mình?
- Bạn đặt tên cho sản phẩm mỹ thuật của mình là gì?
- Sản phẩm mỹ thuật của bạn thuộc thể loại mỹ thuật tạo hình nào?

Hãy trả lời các câu hỏi sau:

- Tượng đài *Khởi nghĩa Ba Tơ* thuộc thể loại mỹ thuật tạo hình nào?
- Tranh *Rặng phi lao* thuộc thể loại mỹ thuật tạo hình nào?
- Bìa sách thuộc thể loại mỹ thuật ứng dụng nào?

Khởi nghĩa Ba Tơ, tượng đài, đá, tỉnh Quảng Ngãi, 2012
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Tạ Thúc Bình, *Rặng phi lao*, 1996, tranh lụa, 30 x 42,5 cm

Bìa sách *Hoa kết trái*
Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

Bài 2: Xây dựng ý tưởng trong sáng tác theo chủ đề

Yêu cầu cần đạt

- Xác định được nội dung của chủ đề;
- Biết khai thác hình ảnh trong thiên nhiên, cuộc sống để thể hiện về chủ đề;
- Bước đầu phân tích được yếu tố đường nét, màu sắc để thể hiện ý tưởng trong sản phẩm mỹ thuật của cá nhân, nhóm.

Tim ý tưởng qua quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống

Phố cổ Hội An, tỉnh Quảng Nam
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Cánh đồng lúa Lũng Cao, tỉnh Thanh Hoá
Nguồn: Nguyễn Anh Tuấn

Thêu thổ cẩm, tỉnh Sơn La
Nguồn: Nguyễn Đăng Việt

Đi chợ trên sông, tỉnh Sóc Trăng
Nguồn: Nguyễn Đắc Toàn

Cuộc sống xung quanh mở ra cho chúng ta rất nhiều ý tưởng có thể khai thác trong sáng tác mỹ thuật. Chính những hình ảnh của cuộc sống và tự nhiên đã tạo nên cảm hứng để thể hiện chủ đề mỹ thuật với những hình ảnh, màu sắc tươi mới theo ý thích của mình.

Một số cách xây dựng ý tưởng trong sáng tác

- Xây dựng ý tưởng từ cảnh đẹp trong cuộc sống

Tháp Rùa, Hồ Gươm, Hà Nội
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Phạm Hoàng Vân (Hà Nội), *Tháp Rùa*,
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

- Xây dựng ý tưởng từ hình ảnh sinh hoạt trong cuộc sống

Nghề làm giấy
Nguồn: Nguyễn Đắc Toàn

Ngô Tâm (Sơn La), *Làm giấy*,
sản phẩm mỹ thuật từ giấy màu

Chủ đề là gợi ý để mỗi người xây dựng ý tưởng thể hiện. Có nhiều cách tìm ý tưởng trong sáng tác mỹ thuật thông qua việc quan sát cảnh vật, sinh hoạt trong cuộc sống; những bức ảnh chụp; khai thác hình ảnh trong thơ văn; hoặc xây dựng ý tưởng qua trí nhớ và trí tưởng tượng;...

 Theo em, cách xây dựng ý tưởng nào trong sáng tác theo chủ đề phù hợp với mình?

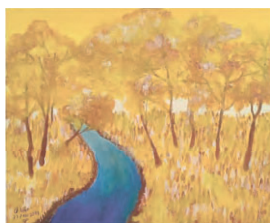

Sơ đồ quá trình xây dựng ý tưởng đến thực hiện sản phẩm mỹ thuật

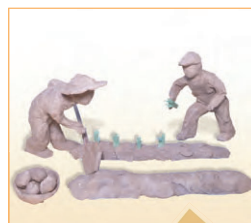

 Xây dựng ý tưởng và thể hiện một sản phẩm mỹ thuật về chủ đề em yêu thích

 Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Lê Thảo Quỳnh Liên (Thanh Hoá),
Phong cảnh, sản phẩm mỹ thuật từ màu bột

Đoàn Mai Trang (Hậu Giang),
Trồng cây, sản phẩm mỹ thuật từ đất sét

EM CÓ BIẾT:

Mỗi sản phẩm mỹ thuật thường được bắt đầu từ một ý tưởng, trong đó có sự thống nhất giữa nội dung và hình thức thể hiện. Những ý tưởng phù hợp sẽ xuất phát từ chính nền tảng kiến thức về mỹ thuật được tích lũy trong nhà trường, cùng với cảm xúc, cảm nhận riêng của mỗi học sinh.

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Bạn đã có ý tưởng gì để thể hiện chủ đề?
- Bạn đã sử dụng đường nét, màu sắc như thế nào để thể hiện ý tưởng?
- Bạn đã vẽ những cảnh vật, nhân vật, hoạt động nào để thể hiện ý tưởng của mình?

Hãy trình bày vẻ đẹp của hai tác phẩm mỹ thuật sau.

Gợi ý: Hình ảnh thể hiện; Nội dung phản ánh.

Nguyễn Đức Nùng, *Bình minh trên nông trang*,
1958, tranh sơn mài, 63 x 91,3 cm

Trần Văn Hoè, *Hũ gạo nuôi quân*,
1962, tượng thạch cao, 93 x 54 x 51 cm

NGÔI NHÀ YÊU THƯƠNG

Bài 3: Tạo hình ngôi nhà

Yêu cầu cần đạt

- Nhận biết hình dáng, đặc điểm của ngôi nhà và có ý tưởng, lựa chọn chất liệu để thể hiện;
- Biết và sử dụng các yếu tố tạo hình như: nét, hình, khối, màu sắc để thể hiện sản phẩm mỹ thuật về ngôi nhà;
- Biết và phân tích được một số nguyên lí tạo hình được sử dụng trong bài thực hành của bạn, qua đó cảm thụ được vẻ đẹp trong tạo dáng sản phẩm mỹ thuật ngôi nhà ở dạng 2D và 3D.

Một số kiểu dáng ngôi nhà truyền thống

Nhà sàn, tỉnh Sơn La
Nguồn: Nguyễn Đức Toàn

Nhà rường, tỉnh Thừa Thiên – Huế
Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Nhà rông, tỉnh Kon Tum
Nguồn: Nguyễn Ngọc Thái

Nhà cổ, tỉnh Đồng Tháp
Nguồn: Vũ Duy Thương

Hãy quan sát ngôi nhà và trả lời các câu hỏi sau:

- Hình dáng ngôi nhà có những đặc điểm gì?
- Quang cảnh xung quanh ngôi nhà như thế nào?
- Mô tả một số hình dáng ngôi nhà ở quê em.

**🔍 Tìm hiểu tạo hình nhà
phố cổ qua tranh “Phố”
của họa sĩ Bùi Xuân Phái**

Bùi Xuân Phái (1920 – 1988) là họa sĩ chuyên vẽ chất liệu sơn dầu. Các sáng tác của ông về đề tài phố cổ Hà Nội đã tạo nên dấu ấn đặc biệt trong nền mỹ thuật Việt Nam hiện đại.

Họa sĩ Bùi Xuân Phái
Nguồn: Trần Chính Nghĩa

Phố trong tranh của Bùi Xuân Phái thường có các mảng màu lớn, sử dụng đường viền đậm nét, thể hiện những mái nhà nhấp nhô ngói thẫm, cô áo đỏ, chiếc xe bò quen thuộc ở Hà Nội thập niên 70, 80 của thế kỉ XX. Tranh của ông dù mô tả hiện thực nhưng không phải là chép nguyên mẫu mà tái hiện cảnh vật theo cảm xúc, trí tưởng tượng của mình. Cái đẹp trong tranh chính là phần sáng tạo của ông trước hiện thực.

Phố Hàng Mắm, 1984, tranh sơn dầu, 60 x 80 cm

Phố Thanh Hà, 1986, tranh sơn dầu

Tìm hiểu về tranh sơn dầu của họa sĩ Bùi Xuân Phái qua một số câu hỏi gợi ý sau:

- Trong tranh “Phố” của họa sĩ Bùi Xuân Phái có những hình ảnh nào? Những hình ảnh đó được thể hiện như thế nào?
- Gam màu chủ đạo trong tranh sơn dầu của Bùi Xuân Phái là gì?

Cách tạo hình ngôi nhà qua sản phẩm mỹ thuật tranh in độc bản

Vẽ phác hình cần in lên tấm mica.

Vẽ màu vào hình.

Đặt giấy lên tấm mica và in.

Hoàn thiện bản in.

 Thực hiện một sản phẩm mỹ thuật về chủ đề *Ngôi nhà yêu thương* theo hình thức tranh vẽ hoặc tranh in

 Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Vũ Khánh Ngọc (Hà Nam), *Phố*, sản phẩm mỹ thuật từ màu nước

Lê Ngọc Hằng (Cần Thơ), *Khu phố nơi em ở*, sản phẩm mỹ thuật in màu

Nguyễn Thị Phương Thảo (Yên Bái), *Nhà sàn*, sản phẩm mỹ thuật từ màu bột

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Những hình ảnh, màu sắc nào được sử dụng để thể hiện bài thực hành?
- Bạn thích bài thực hành nào nhất? Vì sao?

Trần Thuý Dung (Hà Tĩnh), *Cuộc sống quanh em*, sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

Hồ Thanh Thuý (Hà Nội), *Phố*, sản phẩm mỹ thuật từ màu acrylic

EM CÓ BIẾT:

Biểu hiện của nguyên lí tương phản trong mỹ thuật thể hiện ở một số đặc điểm sau:

- Về đường nét: nét dài – nét ngắn, nét thẳng – nét cong, nét uốn lượn – nét gấp khúc, nét thanh – nét đậm,...
- Về màu sắc: màu sáng – màu tối, màu đậm – màu nhạt, màu nóng – màu lạnh, màu trầm – màu tươi sáng, màu chủ đạo (chính) – màu bổ trợ (phụ),...
- Về chất cảm: nhẵn – xù xì, thô ráp – trơn láng,...
- Về khối: khối nổi – khối chìm, khối tĩnh – khối động, khối cứng – khối mềm, khối đặc – khối rỗng, khối dày – khối mỏng,...

Mô tả tạo hình ngôi nhà trong những bức tranh của họa sĩ Vincent Willem Van Gogh.

Gợi ý:

- Ngôi nhà có kiểu dáng như thế nào?
- Tạo hình ngôi nhà sử dụng những đường nét, màu sắc như thế nào?
- Hãy chỉ màu đậm, màu nhạt và phân tích nguyên lí tương phản trong hai tác phẩm này.

Auvers-sur-Oise street (Con đường ở vùng Auvers-sur-Oise), 1889, tranh sơn dầu, 73,5 x 92,5 cm

Thatched cottages at Cordeville, Auvers-sur-Oise
(Nhà tranh ở làng Cordeville, vùng Auvers-sur-Oise), 1890, tranh sơn dầu, 73 x 92 cm

EM CÓ BIẾT:

Vincent Willem Van Gogh (1853 – 1890) là một danh họa Hà Lan thuộc trường phái Hậu Ấn tượng. Trong tác phẩm của mình, ông thường sử dụng những gam màu có độ tương phản mạnh, màu sắc rực rỡ và nét vẽ chắc khỏe, có tính khái quát cao.

Bài 4: Thiết kế quà lưu niệm

Yêu cầu cần đạt

- Xác định được mục đích sử dụng của sản phẩm mỹ thuật có tính ứng dụng;
- Biết sử dụng các vật liệu sẵn có để tạo hình sản phẩm lưu niệm có hình ngôi nhà;
- Biết đặt câu hỏi, trả lời và trao đổi về quà lưu niệm đã làm trong chủ đề.

Một số quà lưu niệm có tạo hình ngôi nhà để trang trí

Phạm Hữu Vang (Bắc Kạn), Nhà sàn,
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Vũ Hương Thanh (Thanh Hoá), Nhà hai tầng,
sản phẩm mỹ thuật từ que gỗ

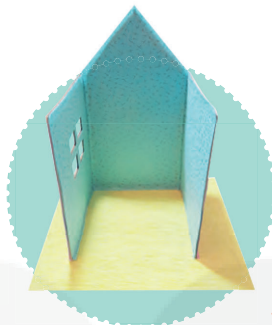
Nguyễn Dạ Hương (Bình Thuận), Khu nhà em ở,
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Các bước thiết kế quà lưu niệm hình ngôi nhà

Cắt và gấp bìa theo hình.

Gập bìa đã cắt thành khung nhà.

Cắt và gấp bìa tạo mái nhà.

Vẽ, cắt tạo các hình trang trí cho ngôi nhà.

Gắn các hình trang trí, mái nhà, khung nhà thành sản phẩm hoàn chỉnh.

Để làm quà lưu niệm từ vật liệu tái sử dụng, em cần thực hiện những bước nào?

- 🍌 Thiết kế quà lưu niệm có sử dụng hình ảnh ngôi nhà
- 🍌 Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Nguyễn Thuỷ (Đà Nẵng), *Khung ảnh*,
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Trịnh Trà My (Hà Nội), *Nhà phố cổ*,
sản phẩm mỹ thuật ghép vải

Mai Hương (Quảng Nam),
sản phẩm mỹ thuật trang trí cái quạt

EM CÓ BIẾT:

Việc thiết kế sản phẩm có tính thẩm mỹ là một phần công việc của ngành Thiết kế công nghiệp (Industrial Design). Những thiết kế của ngành này rất gần gũi với cuộc sống con người, từ sản phẩm gia dụng: tivi, tủ lạnh, máy giặt, điện thoại di động,... cho đến thiết bị y tế, sản phẩm máy công cụ,...

Trên thế giới, Thiết kế công nghiệp thuộc nhóm ngành mỹ thuật ứng dụng, xuất hiện vào thế kỷ XIX trong bối cảnh thời đại công nghiệp sản xuất hàng tiêu dùng phát triển, đáp ứng nhu cầu của con người.

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Bạn đã dùng vật liệu gì để tạo dáng quà lưu niệm?
- Tạo hình ngôi nhà được bạn sử dụng trang trí cho quà lưu niệm như thế nào?
- Bạn đã học được gì về cách thiết kế và trang trí quà lưu niệm trong chủ đề này?

Hãy cho biết tạo hình ngôi nhà được thực hiện như thế nào trong hai sản phẩm quà lưu niệm sau:

Nông Thị Hoa (Lai Châu),
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Minh Đức (Bạc Liêu),
sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Bài 5: Tạo hình hoạt động trong nhà trường**Yêu cầu cần đạt**

- Hình thành kĩ năng quan sát, khai thác hình ảnh hoạt động trong nhà trường để thể hiện sản phẩm mỹ thuật;
- Biết sử dụng nét, hình, màu, khối để thể hiện dáng người;
- Phân tích được nguyên lí tạo hình sử dụng trong sáng tạo sản phẩm mỹ thuật.

Một số phác thảo dáng người thể hiện hoạt động trong trường học

Quan sát những hoạt động trong nhà trường và thực hiện:

- Kể tên những hoạt động học tập, thể thao, từ thiện,... ở trường em.
- Hãy tập chép dáng người trong hoạt động ở trường học qua quan sát thực tế, ảnh chụp,...
- Lựa chọn màu sắc để thể hiện sản phẩm mỹ thuật theo chủ đề.

 Một số tác phẩm mỹ thuật thể hiện hoạt động của học sinh

Nguyễn Phan Chánh, *Học tổ*, 1959, tranh màu nước

Họa sĩ sử dụng bố cục cân xứng theo trục dọc, bố trí mỗi bên hai nhân vật, trong đó có sự giao cảm giữa hai người ngồi đối diện nhau, tạo cảm giác về sự gắn kết trong buổi học theo tổ. Cách tạo hình nhân vật trong tranh là sự khái quát hình thể, mảng hình lớn với đường nét mảnh, nhỏ. Bức tranh không nhiều màu, chủ yếu là gam màu nâu đặc trưng kết hợp mảng màu xanh ở áo, lọ mực và bìa lịch ở nền tạo nên màu sắc hài hoà, có đủ sắc độ đậm, nhạt, trung gian,...

Rostislav Nikolaevich Galitsky, *To the finish line* (Về đích), 1955, tranh sơn dầu, 69,5 x 120 cm

Họa sĩ thể hiện dáng vẻ, nét mặt tập trung, hồi hộp đón chờ những bạn về đích đầu tiên tại cuộc thi chạy của các học sinh trong hoạt động thể thao ngoài trời.

Em có cảm nhận như thế nào về vẻ đẹp của hai bức tranh trên?

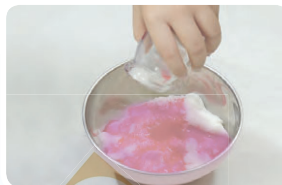
Các bước thể hiện một sản phẩm mỹ thuật theo hình thức phù điêu đắp nổi về chủ đề *Hoạt động trong trường học*

Vẽ phác hình.

Ngâm giấy vệ sinh vào nước.

Trộn màu vào giấy đã ngâm.

Tạo các hỗn hợp màu khác nhau.

Đắp giấy đã trộn màu lên hình.

Hoàn thiện sản phẩm.

- Có những hoạt động nào ở trường học mà em thường thấy và đã được tham gia?
- Em sử dụng hình, màu như thế nào để thể hiện động tác, dáng người?

Thực hiện một sản phẩm đắp nổi hoặc xé, dán về chủ đề **Hoạt động trong trường học**

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Lê Trung Thu (Hải Phòng), *Trồng nụ trồng hoa*, sản phẩm mỹ thuật từ đất nặn

Nguyễn Thu Trà (Bình Định), *Giờ mỹ thuật*, sản phẩm mỹ thuật từ giấy màu

Trịnh Ngọc Dương (Hải Dương), *Cuộc sống*, sản phẩm mỹ thuật từ màu acrylic

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Bài thực hành của bạn thể hiện hoạt động gì?
- Những ý tưởng của bạn đã được thể hiện như thế nào trong bài thực hành?
- Trong bài thực hành này, bạn đã xử lí hình khối, đường nét, màu sắc như thế nào?

Trưng bày, sắp xếp các sản phẩm theo nhóm và chia sẻ cùng các bạn

Nguyễn Phương Hùng – Phạm Xuân Thịnh (Kon Tum), Kéo co, sản phẩm mỹ thuật từ giấy báo

Nguyễn Thuý Hương – Ngô Văn Lâm (Hưng Yên), Chơi cờ, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Bài 6: Thiết kế đồ chơi

Yêu cầu cần đạt

- Xác định được mục đích sử dụng của sản phẩm đồ chơi;
- Biết sử dụng những vật liệu sẵn có để tạo những món đồ chơi phù hợp với lứa tuổi, trong đó có khai thác hình ảnh về hoạt động trong trường học;
- Biết đặt câu hỏi, trả lời và hiểu được tính ứng dụng của sản phẩm đồ chơi được thiết kế trong chủ đề.

Một số sản phẩm thiết kế đồ chơi

Ngô Tường Vân (Nghệ An), Đèn kéo quân, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

EM CÒN BIẾT:

Thiết kế đồ chơi thuộc lĩnh vực mỹ thuật ứng dụng, trong đó tạo dáng, chế tạo đồ chơi, lắp ghép mô hình, sử dụng vật liệu tạo sản phẩm theo các quy tắc an toàn khi sử dụng.

Nguyễn Phi Hiệp (Bắc Ninh), Đèn ông sao, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Các bước thực hiện đồ chơi đá bóng

Trở hộp giấy thành hình đồ chơi đá bóng và cài que gỗ.

Trang trí đồ chơi mô phỏng sân bóng.

Trang trí hình hai cầu thủ lên tấm bìa.

Gắn hình cầu thủ vào que gỗ và hoàn thiện sản phẩm.

- Em sẽ thiết kế loại đồ chơi nào?
- Em sử dụng chất liệu gì để thực hiện sản phẩm?

- 🎨 Thiết kế đồ chơi thể hiện chủ đề *Hoạt động trong trường học* từ vật liệu sẵn có
- 🎨 Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Lê Mỹ Hằng (Hậu Giang), *Chơi cầu lông*, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Võ Ngọc Huy (Bắc Giang), *Chơi bóng rổ*, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Bạn đã sử dụng những đồ vật, vật liệu gì để thiết kế đồ chơi?
- Sản phẩm đồ chơi bạn làm ra thể hiện nội dung gì?
- Loại trò chơi nào phù hợp với đồ chơi của bạn?
- Hãy chia sẻ, trao đổi về sản phẩm của các thành viên theo nhóm.

Trang trí làm mới đồ chơi cũ mà em yêu thích.

Ngô Anh Thư – Nguyễn Xuân Thủy – Trần Cẩm Oanh (Hà Tĩnh), *Cánh diều đồng đội*, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

Đoàn Hiểu Linh – Đỗ Bảo Châu – Hoàng Minh Anh (Sóc Trăng), *Rước đèn Trung thu*, sản phẩm mỹ thuật đa chất liệu

CHỦ ĐỀ

4

MĨ THUẬT THỜI KÌ TIỀN SỬ

Bài 7: Mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử

Yêu cầu cần đạt

- Biết được một số di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử;
- Biết cách khai thác vẻ đẹp tạo hình ở thời kì này trong mô phỏng, trang trí một sản phẩm mỹ thuật.

Một số di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử

Tranh hang động tại Bhimbetka, Ấn Độ, có niên đại khoảng 10 000 năm trước Công nguyên

Hình khắc trên đá tại Sahara, Bắc Phi, có niên đại khoảng 10 000 – 6000 năm trước Công nguyên

EM CÓ BIẾT:

Tranh hang động là những hình được vẽ trên các vách và trần hang động thời kì tiền sử thể hiện về những sự vật xung quanh như thiên nhiên, con người. Những bức tranh hang động sớm nhất mà người ta biết được có niên đại khoảng 40 000 năm trước Công nguyên.

Tượng đá tìm thấy tại Willendorf, Áo, có niên đại hơn 20 000 năm trước Công nguyên

Phù điêu đá tìm thấy ở thung lũng Val Camonica, Italia, có niên đại khoảng 10 000 năm trước Công nguyên

Tượng voi ma mút tìm thấy ở hang động Vogelherd, Đức, có niên đại khoảng 25 000 năm trước Công nguyên

Hình những bàn tay trên đá tìm thấy trong hang động ở vùng Patagonia, Argentina, có niên đại khoảng 9500 đến 13 000 năm trước Công nguyên

Thời kì tiền sử là thuật ngữ thường được dùng để mô tả các thời kì bắt đầu có sự sống trên Trái Đất, từ thời đại đồ đá cho đến khi xuất hiện các nền văn minh. Những thông tin mà chúng ta biết về kĩ thuật thời kì này chủ yếu là qua hiện vật tìm được của ngành Khảo cổ học.

Các bước thiết kế một chiếc ống đựng bút và sử dụng hình ảnh từ di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử để trang trí

Gấp đôi nửa trên tờ giấy hình vuông theo chiều dọc.

Gấp đôi nửa còn lại theo chiều ngang.

Gấp hai bên vào giữa.

Dán hai phần đã gấp vào nhau.

Làm năm hình như bước 4, ghép lại và trang trí hộp bút.

Hoàn thiện và sử dụng sản phẩm.

- 📌 Mô phỏng về một di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử bằng hình thức vẽ hoặc nặn
- 📌 Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

Lê Duy Nghĩa (Bình Định), *Đi săn*, sản phẩm mỹ thuật từ màu acrylic

Lê Văn Tuyền (Đắk Nông), *Voi ma mút*, sản phẩm mỹ thuật từ đất nặn

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thực hiện và trả lời những câu hỏi sau:

- Những đối tượng được thể hiện ở di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử là gì?
- Kể tên một số di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử.

Sử dụng hình ảnh từ di sản mỹ thuật thế giới thời kì tiền sử để trang trí một sản phẩm cụ thể.

Thanh Hằng (Long An), Thẻ đánh dấu sách, sản phẩm mỹ thuật từ giấy màu

EM CÒ BIẾT:

Mỹ thuật thời kì tiền sử thường diễn tả đối tượng một cách sống động thông qua tạo hình đơn giản, có tính cách điệu. Các bức vẽ trên đá thường được thể hiện bằng những đường nét đơn giản, có tính trang trí và đôi khi sử dụng kĩ thuật dùng các chấm nổi tiếp để tạo nét. Nhiều bức tượng được đeo gọt rõ nét, thậm chí phóng đại một số chi tiết thể hiện quan niệm của người nguyên thủy về sức mạnh của đối tượng cần thể hiện.